

Het Brakke Trio als iconen voor de Amsterdamse grachten

KRW-reeks 5

Bezig zijn met waterkwaliteit en de Kaderrichtlijn Water is natuurlijk een serieuze zaak. Maar, zo vinden de Amsterdammers, het kan natuurlijk ook gewoon leuk zijn! Dat laat Waterschap Amstel, Gooi en Vecht zien. Het waterschap richt zich met de campagne Het Brakke Trio op de ecologische waterkwaliteit van de grachten in Amsterdam. Het waterschap zet hiervoor de baars, de bot en de haring, het zogenaamde Brakke Trio, in de schijnwerpers.

— Geert van Duinhoven (redacteur Vakblad)

> Waterkwaliteit is voor het waterschap Amstel Gooi en Vecht niet alleen een onderwerp voor specialisten. Ook burgers kunnen een steentje bijdragen als ze voldoende bewust zijn van hun eigen rol. De aftrap voor een publiekscampagne voor de Kaderrichtlijn Water is begin maart gegeven met de publicatie van een gedicht over de haring in dagblad *Het Parool*, geschreven door de Amsterdamse stadsdichter Marjolijn van Heemstra. Zij heeft ook over de twee andere vissoorten een poëtische gedachte neergepend. De bedoeling is om de komende jaren, dus verder dan alleen de komende waterschapsverkiezingen, campagne te voeren voor een betere waterkwaliteit. Het Brakke Trio zal daarbij de kapstok zijn om allerlei activiteiten aan op te hangen. Het waterschap wil met de baars, de bot en de haring 'het onderwatersverhaal van de Amsterdamse grachten vertellen'. De grachten zijn een verbinding tussen de zoete rivier de Amstel, het brakke IJ en de zoute Noordzee. Dat zorgt volgens het waterschap voor een bijzonder stukje natuur. Voor de drie vissoorten is de geleidelijke overgang van eerst zout naar brak en daarna naar zoet water ideaal. Tim Leeuwerke van het waterschap: 'In onze campagne staan deze vissen centraal, vandaar de naam Het Brakke Trio. Maar het gaat op de achtergrond ook over de rol die we als waterschap hebben bij het verbeteren van de waterkwaliteit, met name in verband met de gezamenlijke opgave in Nederland om de doelen van de Kaderrichtlijn Water in 2027 te halen. Wij willen hiervoor

bewustzijn bij mensen creëren en hen stimuleren om zelf een bijdrage te leveren. Deze campagne moet bijdragen aan de bewustwording van dit mooie en unieke stukje natuur voor zowel mens als dier.' De inwoners hebben hiervoor interesse, denkt Leeuwerke. 'Ze lopen en fietsen elke dag langs de grachten, maar hebben eigenlijk geen idee wat er onder water gebeurt.' Het waterschap wijst Amsterdammers erop dat zij zelf al verschil kunnen maken, bijvoorbeeld door geen plastic flesjes weg te gooien in de gracht en minder afval door te spoelen in de wasbak en het toilet. Ook zachter varen op de grachten helpt. Leeuwerke noemt de ervaring hiermee tijdens de periode van strenge coronamaatregelen. 'Toen kon er veel minder worden gevaren, waardoor de bodem niet werd opgewoeld en het licht veel verder in het water kwam. We zagen een directe link met de ecologische waterkwaliteit. Zo groeiden er op sommige plekken opeens weer onderwaterplanten.' Overigens zal publieke aandacht voor waterkwaliteit niet voldoende zijn. Het waterschap zegt zelf ook al het nodige te doen. Afgelopen jaren is de waterkwaliteit van de Amsterdamse grachten verbeterd, onder andere door het verplaatsen van de rioolwaterzuivering van de Amstel naar het Westelijk Havengebied in 2006 en het aansluiten van de laatste woonboten op het riool in 2018. De volgende stap is om meer geschikt leefgebied te creëren voor flora en fauna. In de eerste plaats meer waterplanten laten groeien en bloeien. En waar dat niet mogelijk is, kunnen volgens het waterschap wellicht kunststraffen soelaas bieden voor geschikt paai- en rustgebied voor vissen.<

BAARS

Een vis migreert in water maar ook in verhalen, al generaties stroomt de baars door de verbeelding van de stad, drijft boven op vlaggen, doosjes, tegels. Geschubde totem van de grachten, die in het armste water nog floreert

Eeuwen lokte hij bewoners naar de kade, bracht visclubs samen, gaf zijn naam aan familie, straten, zelfs een wijk. Prehistorisch wezen, hier al voor de mens aanwezig, door zoveel Amsterdamse magen verteerd. Wat liet zijn lichaam achter in onze ingewanden?

Iets taais, iets eeuwigs. Zijn snelle schaduw onder het oppervlak, soepel kannibaaltje dat ons zal overleven, hier in de toekomst En de oudste rechten heeft.

